नेपाल सरकार
श्रम तथा रोजगार मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

२०७४।३।२५ मा मात्र प्राप्त भएको

नेपाल सरकारले श्रम ऐन, २०४८ को दफा ३६ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी कार्यस्थलमा हुने ध्वनिको स्तर (मापदण्ड) देहाय बमोजिम तोकेकोले यो सूचना प्रकाशन गरेको छ :-

कार्यस्थलको लागि अधिकतम ध्वनिको स्तर (मापदण्ड),२०७३

(Permissible Exposure Limit (PEL) of Noise for Workplace)

प्रभावित हुने कुल समय (लगातार रुपमा निस्कने ध्वनि) प्रति दिन घण्टामा (Total time of exposure (continuous or a number of short term Exposures) per day, in hours.)	**ध्वनिको स्तर, dBA मा** (Sound Pressure Level in dBA) (decibels A-weighted)
८	९०
४	९५
२	१००
१	१०५
३० मिनेट	११०
१५ मिनेट	११५

पुनश्च: (१) ११५dBA भन्दा अधिक ध्वनिमा प्रभावित हुन नपाउने ।

(No exposure in excess of 115 dBA is to be permitted.)

(२) पटके ध्वनि १४०dB भन्दा अधिक ध्वनिमा प्रभावित हुन नपाउने ।

(Exposure to impulsive or impact noise should not exceed 140 dB peak sound pressure level in C weighting network.)

(३) ८५ dBA भन्दा अधिक ध्वनिमा कानको सुरक्षाको लागि इयर प्लग वा इयर मफ अनिवार्य रुपले लगाउनु पर्नेछ ।

(Hearing protection shall be mandatory above 85dBA.)

कार्यस्थलको लागि अधिकतम ध्वनिको सीमा पटके ध्वनिमा
(Permissible Exposure Levels (PEL) of Impulsive or Impact Noise)

ध्वनिको अधिकतम dB मा (Peak Sound Pressure Level in dB) (decibels)	प्रभावित हुने कुल पटक प्रति दिन (Permitted number of Impulses or impact per day)
१४०	१००
१३५	३१५
१३०	१,०००
१२५	३,१६०
१२०	१०,०००

पुनश्च: १४०dB भन्दा अधिक ध्वनिमा प्रभावित हुन नपाउने ।
(No exposure in excess of 140 dB peak sound pressure level is permitted.)

ध्वनिको अनुगमन मापन विधि (Noise Monitoring Procedure)

ध्वनि मापनको विधि अन्तराष्ट्रिय मापदण्ड आई एस ओ १९९६ र १९९९ बमोजिम हुनेछ। (The noise monitoring procedure

should be as per guided by International Standard ISO 1996 and 1999.)

आई एस ओ १९९६-१:२००३ (ISO1996-1:2003) एकष्टिक, वातावरणीय ध्वनिको विवरण मापन र मुल्याङ्कन -भाग १: आधारभूत परिमाण र मुल्याङ्कन विधि (Acoustics -- Description, measurement and assessment of environmental noise -- Part 1: Basic quantities and assessment procedures.)

आई एस ओ १९९६-२:२००७ (ISO1996-2:2007) एकष्टिक-विवरण, वातावरणीय ध्वनिको विवरण मापन र मुल्याङ्कन - भाग २: ध्वनिको स्तर निर्धारण (Acoustics -- Description, measurement and assessment of environmental noise -- Part 2: Determination of environmental noise levels.)

आई एस ओ १९९९:१९९० (ISO1999:1990) एकष्टिक - व्यावसायजन्य ध्वनि निष्कासनको निर्धारण र सोको कारणले सुन्ने क्षमतामा भएको ह्रासको अनुमान (Acoustics -- Determination of occupational noise exposure and estimation of noise-induced hearing impairment)

सूचना २

नेपाल सरकारले श्रम ऐन, २०४८ को दफा ३६ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी कार्यस्थलमा हुने प्रकाशको स्तर(मापदण्ड) देहाय बमोजिम तोकेकोले यो सूचना प्रकाशन गरेको छ :-

कार्यस्थलको लागि अधिकतम प्रकाशको स्तर (मापदण्ड),२०७३

देख्नु पर्ने कार्य (Seeing Task)	विशेष प्रकारका कार्य प्रकृतिहरु (Typical Type of Work Category)	न्यूनतम प्रकाशको स्तर लक्स मा (Min. Light Illumination in Lux)
आकस्मिक (Emergency)	आकस्मिक निकास तथा निकासका बाटोहरु (Emergency exit, emergency pathways)	१०(10)
सिमित (Limited)	निष्क्रिय भण्डारण, भण्डारण स्थलहरु, मुख्य प्रवेश र निकासद्वार (Inactive storage, stock-yards, main entrance and exit)	२०(20)
सजिलो (Easy)	अव्यवस्थित भण्डारण स्थल, गोदाम, हिड्ने बाटोहरु, सिंढीहरु, कम्प्रेसर हाउस, भारी र ठूला-ठूला सामानहरु राखिने गोदाम, खुल्ला कार्यस्थलहरु, वेसमेन्ट, इन्जिन र व्वाइलर कोठा, मानव तथा सामान ढुवानी गर्ने लिफ्ट, कन्वेयर, क्रेटिङ, बाकसबाट ढुवानी हुने शाखाहरु, विशिष्ट तथा मझौला खालका सामान राख्ने गोदाम घर, लकर कोठा, शौचालय र प्रसाधन कक्षहरु। (Rough active storage, warehouse, passage-ways, and corridors and stairways, compressor houses, stock-rooms) for large and bulky materials, platforms of outdoor plants, basements, engine and boiler rooms, passengers and fr[illegible]ght elevators,	५०(50)

देख्नु पर्ने कार्य (Seeing Task)	विशेष प्रकारका कार्य प्रकृतिहरु (Typical Type of Work Category)	न्यूनतम प्रकाशको स्तर लक्स मा (Min. Light Illumination in Lux)
	conveyer crating and boxing departments, store-rooms, and stock rooms for medium and fine materials, locker rooms, toilet and wash rooms.)	
नियमित/साधारण (Casual)	साधारण जोड्ने कार्य, नियमित टेबलमा हुने कार्यहरु, ग्राइन्डिङ कार्य, साधारण निरीक्षण कार्य, साधारण खोल हाल्ने, बन्द गर्ने र लेभल लगाउने कार्य, कन्ट्रोल कोठाको प्रकाश, अर्ध तयारी फलाम तथा स्टिल उत्पादन हुने कार्यस्थल, अन्न पिन्ने कार्यस्थल, खोल्ने, कार्डिङ, ड्रइङ्ग, स्टविङ, रोविङ, साधारण स्पिनिङ कार्यहरु र यान्त्रिक कार्यहरु । (Simple assembly, rough bench work, grinding, simple inspection, wrapping, packing and labeling, control house general lighting, production of semi-finished iron and steel products, milling of grains, opening, carding, drawing, stubbing, roving, spinning (ordinary), rough bench work and machine work.)	१०० (100)
मध्यम (Moderate)	मध्यम कठिनाइ भएका जोडिने कार्य तथा निरीक्षण कार्यहरु, परीक्षण तथा छानिने कार्यहरु, मर्मतसंभार कार्य हुने क्षेत्रहरु, मध्यम प्रकारका टेवलमा	३०० (300)

देख्नु पर्ने कार्य (Seeing Task)	विशेष प्रकारका कार्य प्रकृतिहरु (Typical Type of Work Category)	न्यूनतम प्रकाशको स्तर लक्स मा (Min. Light Illumination in Lux)
	हुने कार्यहरु, मेसिन कन्ट्रोल गर्ने विद्युतीय बोर्डहरु, उत्पादित सामाग्रीहरुको निरीक्षण तथा परीक्षण कार्यहरु, काठ ताछ्ने तथा भिनियर बनाउने कार्यहरु, हल्का प्रकृतिका कपडा तथा छालाका सामानहरु सिलाई गर्ने कार्य, हल्का धागो बुन्ने, वार्पिङ्ग र राम्रो स्पिनिङ्ग गर्नु पर्ने कार्यहरु, वेल्डिङ, रिवेटिङ, ड्रीलिङ, किताव बनाउन मोडिने र बाँध्ने कार्यहरु, गहुँको गुणस्तर मापन कार्य, सुती धागाका सामानहरु बुन्ने कार्य वा हल्का रङ्गका ऊनका सामान बुन्ने कार्य। (Moderately difficult assembly and inspection, checking and sorting, service garage repair areas, medium bench work, instrument panel (vertical illumination), inspection and testing of products, veneering planning of lumber, sewing of light color textiles and leather products, weaving light thread, warping, fine spinning, welding, sub-assembly, drilling, riveting, book binding and folding, flour grading, weaving cotton goods, or light colored woolen goods)	
गाह्रो (Difficult)	कठिन प्रकृतिको निरीक्षण तथा जोड्नु पर्ने कार्यहरु, कलर कोडिङ्ग, कागज उत्पादन (निरीक्षण तथा रिवाइन्डिङ) कार्य फिनिसिङ	५०० (500)

देख्नु पर्ने कार्य (Seeing Task)	विशेष प्रकारका कार्य प्रकृतिहरु (Typical Type of Work Category)	न्यूनतम प्रकाशको स्तर लक्स मा (Min. Light Illumination in Lux)
	कार्यहरु, राम्ररी गर्नुपर्ने जोडिने कार्य, टेवल तथा यान्त्रिक कार्य, निरीक्षण, सिसाका कुनाहरु मिलाउने र टल्काउने/चम्काउने कार्यहरु, ध्यान दिएर राम्ररी गर्नु पर्ने काठका कार्यहरु र कडा रङ्गका ऊनका सामाग्रीहरु बुन्ने कार्यहरु। (Difficult assembly and inspection, color coding, paper manufacturing (Inspection and Rewinding) finishing operations, fine assembling, fine bench and machine work, fine inspection, fine polishing and beveling of glass, fine wood working, weaving dark colored woolen goods.)	
धेरै गाह्रो (Very Difficult)	उत्कृष्ट रुपमा जोड्नु पर्ने, निरीक्षण कार्यहरु, राम्रा र विशिष्ट इन्सट्रुमेन्टहरुको परीक्षण कार्य, गरगहना तथा घडी उत्पादन कार्यहरु, कडा रङ्गका कपडाका सामाग्रीहरु सिलाई गर्ने तथा स्तरमापन गर्ने कार्यहरु, अन्तिम रङ्गाउने कार्यहरु, छपाई कार्यमा गर्नु पर्ने प्रुफ रिडिङ तथा अन्तिम मिलाउने कार्यहरु। (Extra fine assembling, extra fine inspection, testing of extra fine instruments, jewellery and watch manufacturing, grading and working in dark cloth hand tailoring, final perching in dye works, make-up and proof reading in printing plants.)	१००० (1000)

(ल) डोल्पा जिल्लाको हालको मुड्केचुला गाउँपालिकाको विवरण नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन हुँदा हालको मुड्केचुला गाउँपालिकाको वडा नं १ प्रष्टसँग नदेखिएकोले हालको मुड्केचुला गाउँपालिकाको वडा नं १ मा साविक कालिका गाविसको वडा नं १,२,५ कायम गर्ने ।

आज्ञाले,
केदारबहादुर अधिकारी
नेपाल सरकारको सचिव

भूलसुधार

खण्ड ६६ संख्या ६३ मिति २०७३।१२।१४ मा प्रकाशित श्रम तथा रोजगार मन्त्रालयको सूचनाको पृष्ठ ३१ को शीर व्यहोरामा "नेपाल सरकार श्रम तथा रोजगार मन्त्रालय" हुनुपर्नेमा अन्यथा हुन गएकोले भूल सुधार गरिएको छ ।

- मुद्रण विभाग

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार, काठमाडौंमा मुद्रित । मूल्य रु. १०।-
गो.हु.द.नं. १६।२०६२।६३

पुनश्चः चम्किलोपनबाट बचाउ (Prevention of glare)

१. (Where any source of artificial light in the industry is less than five meter above floor level, no part of the light source or of the persons whilst normally employed within 30 meters of the source.)

२. (Any local light, that is to say, an artificial light designed to illuminate particularly the area or part of the area of work of a single operative or small group of operatives working near each other, shall be provided with a suitable shade of opaque material to prevent glare or with other effective means by which the light source is completely screened from the eyes of every person employed at a normal working place, or shall be so placed that no such person is exposed to glare there from.)

आज्ञाले,
लक्ष्मण प्रसाद मैनाली
नेपाल सरकारको सचिव

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार, काठमाडौंमा मुद्रित । मूल्य रु. १५।-
गो.हु.द.नं. १६।२०६२।६३